

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język łaciński i kultura antyczna
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MJLP-R0-100, MJLP-R0-200
<i>Termin egzaminu:</i>	8 maja 2023 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	28 czerwca 2023 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–25)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024¹	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego oraz umiejętność rozumienia i tłumaczenia tekstu łacińskiego. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego. Zdający rozumie czytany ze słownikiem tekst łaciński i dokonuje poprawnego przekładu prozatorskiego tekstu łacińskiego na język polski, z wykorzystaniem słownika łacińsko-polskiego, w tłumaczeniu zachowując polską normę językową.	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 3) zna i rozpoznaje formy morfologiczne i strukturę składniową tłumaczonego tekstu; 4) identyfikuje, z wykorzystaniem posiadanej wiedzy na temat gramatyki łacińskiej, formy podstawowe słów występujących w tłumaczonym tekście; 6) zna podstawowe techniki przekładu tekstu łacińskiego; 7) zna zasady tworzenia spójnego i zgodnego z polską normą językową przekładu z języka łacińskiego na język polski; 8) dokonuje następujących transformacji [...]: o) potrafi korzystać ze słownika łacińsko-polskiego przy sporządzaniu przekładu, p) potrafi w przypadku wyrazów wieloznacznych wybrać znaczenie odpowiednie dla kontekstu (tematyki) tłumaczonego tekstu, q) dokonuje poprawnego przekładu prozatorskiego tekstu łacińskiego z zakresu tekstów określonych w kanonie na język polski, w tłumaczeniu zachowując polską normę językową.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz. 1246).

Zasady oceniania

Zdanie		Elementy podlegające ocenie	Punktacja	
			częstkowa	maks.
1.	Vetus est haec opinio [...] insulam Siciliam totam esse Cereri et Liberae consecratam.	składnia ACI; dopełnienie dalsze; infinitivus perfecti passivi	0-1-2-3	4
	quae constat ex antiquissimis Graecorum litteris	superlativus przymiotnika	0-1	
2.	Nam [...] Siculi arbitrantur	verbum deponens	0-1	4
	natas esse in eis locis has deas et fruges in ea terra repertas esse	składnia ACI; infinitivus perfecti passivi; zaimki	0-1-2-3	
3.	Ex Hennensi nemore Libera rapta est,	indicativus perfecti passivi	0-1	2
	quae Proserpina vocatur.	nominativus duplex	0-1	
4.	Cum investigare et conquirere eam Ceres vellet,	zdanie okolicznikowe (czasu lub przyczyny); czasownik nieregularny <i>volo</i>	0-1-2	5
	dicitur inflammavisse taedas eis ignibus,	składnia NCI; dopełnienie bliższe i dalsze	0-1-2	
	qui ex Aetnae vertice erumpunt.	indicativus praesentis activi	0-1	
5.	Cum ipsa eas [taedas] prae se ferret,	zdanie okolicznikowe czasu z nieregularnym czasownikiem <i>fero</i> ; zaimki	0-1-2	3
	omnem orbem terrarum peragravit.	indicativus perfecti activi	0-1	
6.	Prope nemus Hennense est spelunca, qua Ditem repente cum curru exstitisse ferunt abreptamque ex eo loco virginem secum asportavisse.	składnia ACI; infinitivus perfecti activi; zaimki; participium perfecti passivi	0-1-2-3-4	4
7.	Subito non longe a Syracusis Dis sub terras penetravit.	wyrażenia przyimkowe	0-1	1
8.	Lacus in eo loco repente exstitit,	indicativus perfecti activi	0-1	2
	ubi usque ad hoc tempus Syracusani festos dies anniversarios agunt.	wyrażenie przyimkowe	0-1	
Razem				25

Przykładowa odpowiedź

Dawny jest to pogląd, który opiera się na bardzo starych (najstarszych) pismach Greków, że cała wyspa Sycylia została poświęcona (jest poświęcona) Cererze i Liberze. Sycylijczycy bowiem uważają, że te boginie urodziły się w tych okolicach i plony zostały odkryte na tej ziemi. Libera, która jest nazywana Prozerpiną, została porwana z gaju henneńskiego. Gdy Cerera chciała ją wytropić i odszukać, mówi się, że zapaliła pochodnie (podobno zapaliła pochodnie) tymi ogniami (od tych ogni), które wybuchają z wierzchołka Etny. Kiedy sama niosła je [pochodnie] przed sobą, przewędrowała cały świat. W pobliżu gaju henneńskiego jest jaskinia, z której opowiadają, że Pluton niespodziewanie ukazał się z wozem i z tego miejsca zabrał ze sobą porwaną dziewczynę. Niedaleko Syrakuz Pluton nagle wszedł pod ziemię. W miejscu tym nagle pojawiło się jezioro, gdzie aż do dziś (dosł. do tego czasu) mieszkańcy Syrakuz corocznie obchodzą święta.

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: h) formy strony czynnej [...] czasowników regularnych koniugacji I–IV w trybie orzekającym (<i>indicativus</i>) [...] w następujących czasach: [...] <i>perfectum</i> , [...] <i>futurum I</i> [...]; 8) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: g) odmienia czasowniki regularne koniugacji I–IV w trybie orzekającym (<i>indicativus</i>) [...] w następujących czasach: [...] <i>perfectum</i> , [...] <i>futurum I</i> [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe formy czasownika *erumpere*.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

peragravit – erupit

pergrabimus – erumpemus

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: g) zasady tworzenia i stopniowania przysłówków pochodzących od przymiotników deklinacji I–III; 8) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: f) [...] stopniuje przysłówki pochodzące od przymiotników deklinacji I–III.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź zawierająca dwie prawidłowe formy przysłówka *longe*.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

gradus positivus	gradus comparativus	gradus superlativus
longe	longius	longissime

Zadanie 4. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej [...].	III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający: 1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej; 2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.

Zasady oceniania

1 pkt – dwie prawidłowe odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

antiquus – antyk / antyczny / antykwariat

consecrare – konsekracja / konsekrować / konsekuracyjny

Zadanie 5. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej [...].	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: b) mity o bogach olimpijskich i pozostałych bóstwach panteonu greckiego, e) mity aitiologiczne, wyjaśniające powstanie zjawisk i rzeczy.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej [...].	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: b) mity o bogach olimpijskich i pozostałych bóstwach panteonu greckiego, f) związki mitologii greckiej z rzymską.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie greckich imion dwóch bogiń.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Cerera – Demeter

Prozerpina – Persefona (Kora / Kore)

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: a) formy fleksyjne rzeczowników regularnych deklinacji I–V, h) formy strony czynnej i biernej czasowników regularnych koniugacji I–IV [...]; 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: b) strukturę składniową zdania w stronie czynnej i biernej; 8) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: a) odmienia rzeczowniki regularne deklinacji I–V, g) odmienia czasowniki regularne koniugacji I–IV [...], k) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie zjawisk składniowych: – przekształca strukturę składniową zdania łacińskiego.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne przekształcenie zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Filia a matre quaeritur.

Zadanie 8. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego: d) następujące konstrukcje składniowe charakterystyczne dla łaciny: <i>accusativus cum infinitivo</i> (ACI) [...]; 8) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: k) dokonuje następujących transformacji gramatycznych w zakresie zjawisk składniowych: – przekształca strukturę składniową zdania łacińskiego, – przy przekształcaniu zdań zawierających charakterystyczne dla łaciny zjawiska składniowe poprawnie posługuje się następującymi konstrukcjami składniowymi: <i>accusativus cum infinitivo</i> (ACI) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna transformacja zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Cicero scripsit Proserpinam raptam esse.

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. W zakresie kompetencji językowych: znajomość gramatyki języka łacińskiego [...]. Zdający zna i potrafi stosować podstawowe zjawiska morfologiczne i składniowe typowe dla języka łacińskiego [...].	I. W zakresie kompetencji językowych. Zdający: 1) zna i rozpoznaje następujące formy morfologiczne z zakresu gramatyki języka łacińskiego: a) formy fleksyjne rzeczowników regularnych deklinacji I–V, h) formy strony czynnej i biernej czasowników regularnych koniugacji I–IV [...]; 2) zna i rozpoznaje następujące zjawiska składniowe z zakresu gramatyki języka łacińskiego:

	b) strukturę składniową zdania w stronie czynnej i biernej; 8) dokonuje [...] transformacji gramatycznych w zakresie morfologii: a) odmienia rzeczowniki regularne deklinacji I–V, g) odmienia czasowniki regularne koniugacji I–IV [...].
--	---

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne przekształcenie zdania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Corpus dormit, vigilat anima.

Zadanie 10. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej [...].	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 2) posiada podstawową wiedzę o [...] kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej: a) historia Grecji: – wojny perskie, – wojna peloponeska, b) historia Rzymu: – upadek republiki i dyktatura Cezara; kluczowe postacie życia publicznego późnej republiki: Cezar, Pompejusz, Krassus, [...] Cynceron [...], – wojny punickie – Kartagina, postacie Hannibala, Scypiona Afrykańskiego i Katona Starszego.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne zaznaczenie trzech odpowiedzi.

1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. P
2. F
3. F

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście [...].</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <p>2) posiada podstawową wiedzę o [...] kluczowych zjawiskach z zakresu historii starożytnej:</p> <p>a) historia Grecji: – wojny perskie;</p> <p>3) posiada podstawową wiedzę o [...] kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej:</p> <p>b) literatura rzymska: – Owidiusz, <i>Metamorfozy</i> (wybrane mity);</p> <p>4) posiada podstawową wiedzę o [...] kluczowych zjawiskach [...] z zakresu filozofii starożytnej:</p> <p>a) początki filozofii greckiej: [...] Demokryt [...].</p>

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie trzech imion postaci.

1 pkt – poprawne podanie dwóch imion postaci.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. Demokryt

B. Leonidas

C. Owidiusz

Zadanie 12. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej [...].</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <p>3) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu historii literatury starożytnej:</p> <p>a) literatura grecka: – tragedia: wybrane dzieła [...] Eurypidesa (<i>Medea</i>),</p> <p>b) literatura rzymska: – Cezar [...] <i>Pamiętniki o wojnie domowej</i>, – Wergiliusz, <i>Eneida</i> [...];</p>

	4) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych [...] dziełach z zakresu filozofii starożytnej: c) Platon: <i>Uczta</i> [...].
--	---

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne dopasowanie czterech autorów dzieł.

1 pkt – poprawne dopasowanie trzech autorów dzieł.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1.	E
----	---

2.	B
----	---

3.	A
----	---

4.	C
----	---

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście [...].	II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający: 1) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu mitologii greckiej i rzymskiej: c) mity o głównych herosach – [...] Herakles [...], d) mity o wojnie trojańskiej i powrocie bohaterów spod Troi. 14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku: a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie imion dwóch bohaterów.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. Odyseusz

B. Herakles

Zadanie 14. (0–5)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy dystynktywne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej oraz znaczenia kultury grecko-rzymskiej dla kultury europejskiej i światowej. Zdający ma świadomość znaczenia tradycji antycznej dla kształtowania się i rozwoju kultury polskiej i światowej.</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <p>7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku:</p> <p>a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym,</p> <p>b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej, polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej, sztuk plastycznych [...];</p> <p>14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku:</p> <p>a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym,</p> <p>b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: literackiej, sztuk plastycznych [...].</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający:</p> <p>1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej;</p> <p>2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.</p>

Zasady oceniania

5 pkt – poprawne rozwiązanie zadania, w tym:

1 pkt – poprawne przetłumaczenie dewizy

1 pkt – prawidłowa interpretacja dewizy

1 pkt – wyjaśnienie uniwersalnego charakteru dewizy

1 pkt – wskazanie dziedziny życia, w której podana dewiza może mieć zastosowanie, i za uzasadnienie swojego stanowiska

1 pkt – spójna forma wypowiedzi i poprawność językowa.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tłumaczenie: Słowa ulatują, pismo pozostaje.

Przykładowa interpretacja: Dewiza „Verba volant, scripta manent” przedstawia uniwersalną treść. Wynalazek pisma umożliwił utrwalanie treści wcześniej przekazywanych ustnie. To, co jest mówione, szybko może być zapomniane i nie zawsze zostaje wiernie odtworzone. Z kolei ważne wiadomości skutecznie utrwała się na piśmie. Powyższa dewiza ma zastosowanie w różnych dziedzinach życia, np. w nauce, kulturze i prawie. Bez pisma niemożliwe byłoby zachowanie wyników badań naukowych dla przyszłych pokoleń. Ponadto lepiej spisywać wszelkie umowy prawne, by uniknąć sytuacji, w której ktoś wypiera się ustaleń lub przeinacza je. Pamięć ludzka często zawodzi, dlatego używanie pisma gwarantuje zachowanie spuścizny naukowej, kulturalnej i literackiej. Moim zdaniem bez wynalezienia pisma nie powstałaby tak bogata literatura.

Zadanie 15. (0–5)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych: znajomość kultury i tradycji antycznej oraz jej wpływu na kultury późniejsze. Zdający zna, rozumie i interpretuje zjawiska i teksty kultury antycznej, umieszczając je we właściwym dla nich kontekście i zauważając ich cechy dystynktywne, oraz rozpoznaje i interpretuje elementy tradycji antycznej w tekstach kultury późniejszej.</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych: świadomość roli antyku w kształtowaniu się kultury i tożsamości polskiej oraz znaczenia kultury grecko-rzymskiej dla kultury europejskiej i światowej. Zdający ma świadomość znaczenia tradycji antycznej dla kształtowania się i rozwoju kultury polskiej i światowej.</p>	<p>II. W zakresie kompetencji kulturowych. Zdający:</p> <p>7) posiada podstawową wiedzę o następujących kluczowych zjawiskach z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku:</p> <p>b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej, polskiej i światowej na płaszczyznach: [...] sztuk plastycznych [...];</p> <p>14) potrafi rozpoznać i poddać interpretacji w kontekście kultury greckiej i rzymskiej oraz kultur późniejszych następujące kluczowe zjawiska z zakresu tradycji antycznej i recepcji antyku:</p> <p>a) obecność tradycji greckiej i rzymskiej we współczesnym życiu publicznym i kulturalnym,</p> <p>b) przetworzenia motywów kulturowych greckich i rzymskich w kulturze późniejszej polskiej i światowej na płaszczyznach: [...] sztuk plastycznych [...].</p> <p>III. W zakresie kompetencji społecznych. Zdający:</p> <p>1) dostrzega znaczenie języka łacińskiego oraz kultury starożytnej Grecji i Rzymu dla kultury polskiej, europejskiej i światowej;</p> <p>2) jest świadomy antycznych korzeni kultury polskiej, europejskiej i światowej.</p>

Zasady oceniania

5 pkt – poprawne rozwiązanie zadania, w tym:

1 pkt – przedstawienie tematyki sceny

1 pkt – wskazanie mitu, do którego nawiązuje przedstawiona scena

1 pkt – interpretacja sceny we właściwym kontekście kulturowym

1 pkt – wyjaśnienie uniwersalnego przekazu sceny

1 pkt – spójna forma wypowiedzi i poprawność językową.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Na reprodukcji przedstawiono scenę wprowadzenia drewnianego konia przez Trojan do miasta. Podczas wojny trojańskiej sprytny Odyszeusz wymyślił podstęp. Grecy upozorowali odstąpienie od oblężenia Troi i zbudowali wielką, drewnianą konstrukcję w kształcie konia, w której ukryli się greccy wojownicy. Konia ustawili pod murami miasta. Miał on być darem dla bogów – ofiarą dla bogini Ateny. Córka Priama, Kasandra, przestrzegała Trojan przed zagładą miasta. Jednak nikt nie wierzył jej przepowiedniom. Przed koniem przestrzegał także Laokoon, kapłan Apollina. Twierdził, że obawia się Greków, nawet gdy przynoszą dary, o czym czytamy w *Eneidzie* Wergiliusza. Pomimo tego mieszkańcy Troi nie posłuchali ostrzeżeń kapłana, a grecki podarunek znalazł się za murami miasta. Nocą schowani Grecy opuścili wnętrze konia i otworzyli bramy achajskiemu wojsku. Trojanie niczego się nie spodziewali i świętowali koniec oblężenia. Rozpoczęła się rzeź. Troja została zniszczona i zdobyta przez Greków.

Do tego wydarzenia z mitologii greckiej nawiązuje wyrażenie „koń trojański”, powszechnie oznaczające dar przynoszący zgubę, będące synonimem podstępu, ukrytego niebezpieczeństwa. To określenie wykorzystuje się również w informatyce. „Koń trojański” lub „trojan” jest nazwą złośliwego oprogramowania komputerowego.